

ORGELINWIJDING NED. HERV. GEMEENTE.

Gisteravond werd in de Ned. Herv. Kerk alhier het geheel gerestaureerde kerkorgel in een daartoe belegde, druk bezochte, bijzondere bijeenkomst ingewijd.

Het openingswoord werd gesproken door den heer C. Groenewegen, den president-kerkvoogd. die zeide, dat Kerkvoogden met zeer veel genoegen hadden gevolg gegeven aan den uitnoodiging van den Kerkeraad om een inleidend woord bij den aanvang van den inwijdingsdienst van het orgel te spreken.

Spr. noemde het inderdaad een gebeurtenis — de orgelrestauratie — die ten volle bijzondere aandacht waard is.

Immers, aldus dr. Groenewegen, het orgel is een uiterst belangrijk hulpmiddel bij de godsdienstoefeningen.

En nu waren wij wel in het bezit van een goed orgel, ja zelfs van een fraai en groot orgel, van uitstekende kwaliteit en van de beste consiructie, doch door stof, dat zich er in opgehoopt had, alsmede door slijtage van de mechaniek, werd het met ernstige beschadiging van vitale deelen bedreigd. Als niet was ingegrepen, zou het orgel, na korteren of langeren tijd, onbruikbaar geworden zijn. Door de restauratie is dit gevaar afgewend. Het orgel heeft als het ware een verjongingskuur ondergaan en is thans weder zoo goed als nieuw.

De president-kerkvoogd lichtte dit nader toe, door eenige gegevens mede te deelen, in de eerste plaats omtrent het orgel zelf en daarna omtrent de restauratie.

Het orgel is nog niet oud. Het is in 1896, dus 38 jaar geleden, geplaatst door de firma Van Dam en Zoon te Leeuwarden. Het heeft gekost ongeveer f 7000.—. Nadat het geplaatst was, is het goedgekeurd door den heer Van 't Kruijs, den bekenden organist van de Groote Kerk te Rotterdam, die, naar uit het Notulenboek bleek, door Kerkvoogden benoemd was als deskundige om het orgel te examineeren.

Het orgelinterieur en alle metalen en houten pijpen verkeeren in uitstekende conditie. Al het houtwerk is van de beste houtsoorten vervaardigd, Alles is gaaf en ziet er als nieuw uit. Het orgel is een der grootste in deze provincie, waarschijnlijk wel het grootste. Het heeft twee klavieren van 56 toetsen elk, met een vrij pedaal (voetklavier) van 27 toetsen. Het bevat 25 sprekende stemmen, plus 7 werktuigelijke registers. Het aantal sprekende pijpen bedraagt 1378. De grootste pijp is ongeveer 3 M. lang, bij een diameter van 19.5 c.M., de kleinste pijp heeft een lengte van slechts 2 c.M., bij een diameter van 0.3 c.M.

Het orgel, dat een — met uitzondering van zeven pijpen — geheel speelbaar front heeft, is van zuiver mechanisch systeem en voldoet in de practijk beter dan alle andere systemen.

In de eerste helft van dit jaar was een maximale stemhoogte bereikt en begon gevaar te bestaan voor het stukslaan en openrijten van de pijpen aan den bovenkant. Kerkvoogden hebben toen besloten

tot volledige vernieuwing der mechaniek en tot grondige schoonmaak van het geheele orgel en al zijn onderdeelen. Dit besluit is goedgekeurd door het College van Notabelen. De opdracht om de werkzaamheden uit te voeren werd gegeven aan de firma J. Vaas en T. Bron te Leeuwarden, die vele jaren het stemmen van het orgel hebben verricht. Zij hebben eind Juni een begin gemaakt met hunne werkzaamheden en de restauratie is thans voltooid.

Tenslotte stond spr. nog even stil bij het orgelfonds, dat, in het onderhavige geval, van zoo groote beteekenis is gebleken, omdat het in staat stelde tot tijdig ingrijpen, toen dit noodig bleek om het orgel voor den ondergaing te bewaren. Daarom moet het orgelfonds blijven bestaan. De spaarpot, die nu leeg is geworden, moet in de komende jaren weder gevuld worden. Daarmede moet dadelijk een begin worden gemaakt, opdat zij, die na ons komen, kunnen constateeren, dat wij het goede voorbeeld van onze voorgangers gevolgd hebben, aldus spr., die vervolgens opwekte zich te verbinden tot een jaarlijksche bijdrage, natuurlijk tot wederopzegging toe, waarbij groote geldsommen niet worden verwacht. Spr. wilde hiermede niet zeggen, dat ze niet welkom zullen zijn — het tegendeel is het geval — doch Kerkvoogden denken, dat in dezen vele kleine bijdragen noodig zullen zijn. Een jaarlijksche bijdrage van f 1.—, f 0.50, ja zelfs f 0.25 zal reeds zeer welkom zijn. Moge onze verwachting niet beschaamd worden, aldus spr., die besloot met het uitspreken van den wensch, dat het vernieuwde orgel en ook de inwijdingsavond in ruime mate zouden mogen bijdragen tot de bevordering van het kerkelijk leven en van den bloei der gemeente.

Daarna werd overgegaan tot het afwerken van het voor de orgelinwijding samengestelde programma, waarvoor medewerking hadden verleend — organist is de heer L. van Aalst — het Vrijzinnig Hervormd Kerkkoor (directeur de heer K. Moed), Mevr. Moed—Oppenhuis (sopraan) en de heer H. van Weydom Claterbos (cello). Er is met toewijding gemuciseerd en gezongen, terwijl — en daar ging het toch om — het orgel gisteravond heeft bewezen weer in een zoodanig goeden staat te verkeeren, dat het heel wat nieuwe kerkorgels luisterrijk in de schaduw kan zetten.

Aan het einde van den avond werd, namens den Kerkeraad, een kort woord gesproken door Dr. G. Visser, die daarbij de beteekenis van het orgel voor de vrijzinnige kerkdiensten uiteenzette en een woord van dank bracht aan die leden van het Kerkkoor, die gedurende de restauratie van het orgel, het gemis daarvan tijdens de diensten minder sterk hadden doen gevoelen.

Met het zingen van den gemeentezang „Gij zijt mijn God, U zal ik loven, verhoog Uwe Majesteit”, werd de dienst ten behoeve van de orgelinwijding besloten, waarna bij den uitgang voor het orgelfonds werd gecollecteerd, welke collecte gisteravond reeds f 74.66 opbracht.